

ALSZÚ KAROSÍTÁSA REGI BUTOROKON. Egy ritka alszú (*Oligomerus ptilinoides*) károsítását figyeltük meg a Néprajzi Múzeum törökbálinti raktárában. A bogarak tömegesen támadták meg a felbecsülhetetlen értékű, fából készült népi bútorokat és használati tárgyakat. Válogatás nélkül furkálták össze a különféle fajtájú és feldolgozottságú faanyagot. A várhatóan igen költséges védekezési módszer kiválasztása folyamatban van.

1995 május

Csorba Gábor - Merkl Otto

KI MIT TUD ROVARÁSZATBÓL? Járékos vetélkedő E-Amerikában. A Linné versenyek keretében 1982 óta évenként megrendezett vetélkedőkon egyetemek hallgatóinak 4-4-tagú csoportja méri össze rovarani tudását. A győztes csoportok jutalmakat kapnak.

SZERKESZTŐSÉGI JEGYZETEK - ÜZENETEK

TUD-E ÖN OLYAN ROVARÁSZ HÍRT, amely nem szerepel a Rovarász Híradóban? Ha igen, az csak azért történhetett meg, mert azt Ön nem küldte be szerkesztőségünkhöz!

ROVARTANI TÁRGYÚ HIRDETÉSEKET bárki beküldhet a szerkesztőségünkhöz az RH-ban való közlés céljából.

JÓKORA KÉSÉSSSEL jelent meg az RH jelen száma, amiért tagtársaink és olvasóink szíves elnézését kérjük. Szerény kárpótlásul az RH-17 tiz-oldalas

A SZÓVEGSZERKESZTÉSSEN nyújtott segítségért Szentkirályi Ferencet és Samu Ferencet illesse köszönet.

ROVARÁSZ HÍRADÓ

17

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG: Nagy Barnabás, Ronkay László, Rozner István
MAGYAR ROVARTANI TÁRSASÁG

Budapest, 1088 Baross u. 13. Magyar Természettudományi Múzeum Állattára

Megjelenik kb. 4 havonként

1996 március

DIABROTICA RIADALOM

Az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica v. virgifera* LeComte, Col. Chrysomelidae) európai feltűnésevel lehet, hogy egy újabb "korszak" köszöntött a hazai növényvédelemben is, olyasféle, mint amilyen a filoxera, a burgonyabogár, vagy az amerikai medvelepke hazai jelentkezésével járt.

Mint tudjuk, a filoxera -- a marokkói sáskával egyetemben -- nagyban hozzájárult a hazai agrárentomológia megalapozásához, a Növényvédelmi Kutatóintézet elődjének, a M. Kir. Állami Rovartani Állomás megteremtéséhez. A burgonyabogár jelentkezése pedig a hazai kísérletes rovarokológiai műhely megteremtését "tette lehetővé" Keszthelyen, s még a Hyphantria is "képes volt" egy rövid életű laboratórium létrehozásához Nyiregyházán.

A szerbiai határfronton felállított illatcsapda-útegek 1995 nyarán megfogták az első kukoricabogár példányokat -- immár határainkon belül. Amin nem is csodálkozhatunk nagyon, hiszen az 1992-ben felfedezett Belgrád-környéki gócból 1995-re már Újvidéktől északra is jutott belőlük. A kukoricabogár eredeti hazájában (USA) nagy pénzeket felemészítő kártevő, s kártételét már észlelték Bácskában is.

A növényvédelem hivatalos irányítói is akcióba léptek. Egyre-másra szervezték a tanácskozásokat, értekezleteket Bácskában, Ausztriában és hazánkban, a legutóbbi éppen Godöllön. A hódmezővásárhelyi növényvédő állomás alkalmasnak tűnik egy (ad hoc) nemzetközi Diabrotica-laboratórium befogadására is. A bogár kimutatására a csapdák közül a Növényvédelmi Kutatóintézetben előállított szexferomon csapdákból már jelentős mennyiség várja a bevetést.

Most az a nagy kérdés, hogy az illetékesek megelégszenek-e a hasznos tanácsokkal szolgáló R.C. Edwards purduei (USA) professzor tartós hazai állomásoztatásával ... vagy pedig alkalmat adnak-e a hazai -- nem kis szellemi kapacitást képviselő szakembereknek arra, hogy alaposabban is utána nézzenek az amerikaiaktól sokban eltérő hazai ökológiai viszonyok esetleges módosító hatásának.

Nagy Barnabás

MRT HÍREK

MRT KIRANDULÁS SZARVAS KÖRNYÉKÉRE. Az a már hagyományos tarsulati kirándulásra 1995. júni 16-18-án került sor. A buszt megtöltötte tagtársaink és néhány hozzátartozónak a Körösmenti galériaerdőben, a Pepi-kertben, a biharugrai halastavak környékén és szikes legelőkön nyílt alkalma gyűjtésre. Ellenben a Körösön tett esti hajókirándulás gyűjtési lehetőségét egy éppen akkor végrehajtott vegyszeres szűnyogirtás húsította meg. Az utolsó este kitűnő halászlé-vacsorával zárult a jól sikerült kirándulás. Az események javát a Gátmezei Antal készítette videofilm örökítette meg, amelyet a Rovarászati Napok alkalmával láthattunk.

1995 november

Kozár Ferenc

XVIII. MAGYAR ROVARÁSZATI NAPOK (1995. nov. 24-26). Az a már szokásos Rovarászati Napok gazdag programmal és jelentős részvétel mellett zajlottak le a KEE helyiségeiben. Az előadók között ezúttal szlovákiai kollegákat is üdvözölhettünk (J. Patocka, A. Kristin, J. Kulfan,

valamennyien a zolyomi erdészeti ökológiai intézetből) Kiemelkedő eseménye volt a MRN-nak a klubest (Gátmezer Antal videofilmjével a szarvasi kirándulásról), valamint a Paphio Alapítvánnyal közösen rendezett nemzetközi rovarborze. Az első napi ülésen került sor a pályázati eredményhirdetésre is.

A PÁLYAZATOK DÍJAZOTTJAI

1. díj: Podlussány Attila (Magyarország ormányosalkatú bogarainak fajlistája)

2. díj (nem adták ki)

3. díj: Palotás Ferenc (Adatok a Gemenci Táj Cerambycidae faunájához)

Rozner István (Az Őrség dögbogár és sutabogár faunájának alapvetése)

Szalóki Dezső (Az Őrség Cantharoidea, Cleroidea, Lymexyloidea és Tenebrionoidea faunája)

Fénykép, rajz, akvarell kategóriában díjazottak: Szélényi Gábor, Kún András és Patkó Ferenc

A diáképek díjazottjai: Csóka György és Szabó J. Péter

A rovargyűjtemény kiállítás kategóriában díjazottak:

1. díj: Hreblay Márton, 2. díj: Papp Zoltán, 3. díj: Szalóki Dezső és Nádai László

FRIVALDSZKY-EMLEKPLAKETT-DÍJASOK A Frivaldszky-emlékplakett Bizottság döntése alapján 1995-ben az ezüst fokozatot **Balázs Klára**, a bronz fokozatot **Buschmann Ferenc** érdemelte ki. Balázs K. éveken keresztül igen eredményes titkára volt Társaságunknak és a rovarügyi szaklap szerkesztése területén is maradandó érdemeket szerzett, Buschmann F. pedig lepidopterológiai munkásságáért érdemelte ki a kitüntetést.

AZ MRT ÚJ TAGJAI lettek 1995-ben. A felvételi kérelmek, illetve a Választmány döntése alapján az MRT új tagjai: Benedek Balázs (Lepidoptera), Drimmer György (rovarügyi felszerelések), Jung Antal (Lepidoptera), Kasper Agota (Cerambycidae), ifj. Kontschán Jenő (Lepidoptera), Korpássy Péter (Lepidoptera), Máté András (Lepidoptera, Lamellicornia), Mészáros Gábor (Curculionidae), Ódor János Gábor (tudománytörténet), Pavicevic Dragan (Carabidae, Cholelidae, Pselaphidae, Cerambycidae, Cetonidae), Schmera Dénes (Trichoptera), Tallósi Béla (Chrysomelidae, Carabidae). Új tagjainknak eredményes munkát kívánunk a rovarászat területén.

1996 január

Nagy B. - Rozner I.

KÖSZÖNTJÜK a "SPIDER" MADÁRPÓK - BARATOK MAGYARORSZÁGI EGYESÜLETÉT megalakulásuk alkalmából. Amint azt novemberi budapesti rovarborzén, valamint a decemberi MRT előadóján megtudtuk, 1995 október 8-án alakult meg a madárpókokkal foglalkozó egyesület és jelent meg a SPIDER című egyesületi közlöny, melyhez az említett helyeken hozzá lehetett jutni. Az első számból megismerhetjük a madárpókok anatómiáját és a *Brachypelma vagans* AUSS madárpók leírását. Akit érdekelnek a madárpókok, azokat az új egyesület szívesen látja tagjai sorában. Az egyesület működésének helye: Kispesti Munkásotthon Művelődési Ház, 1191 Budapest, Teleki u. 50.

1995 december

Rozner I. - Nagy B.

KONFERENCIÁK - ÉRTEKEZLETEK

7TH EUROPEAN ECOLOGICAL CONGRESS (Budapest, 1995) A hazai ökológus-zoológus-botanikus garda jelentős részét igénybe vevő kongresszus a Közgazdaságtudományi Egyetem termeiben folyt le, mintegy 23 szekcióban és 9 workshop-ban, tehát mindenképpen a "nagy" kongresszusok közé volt sorolható. A gazdag programról főként a 294 oldal felölelő Abstract-kötet alapján lehet(ett) tájékozódni. Természetesen számos előadás foglalkozott az izeltlábuakkal a kongresszuson, amely után a résztvevők szervezett kirándulásokon vettek részt jellegzetes hazai tájakon (Kiskunsági NP, Visegrádi-hg.)

1995 augusztus

Nagy B.

IX. NEMZETKÖZI KONFERENCIA A ROVAR TAPNOVÉNY KAPCSOLATOKRÓL (Gwatt, Svájc, 1995. június 24-30.) Amint ennek egyik magyar résztvevője, Szentesi Árpád tagtársunk,

JUGOSLÁVIAI CARABINI FUTÓBOGARAK CD-ROM-on. Illustrated Catalogus Faunae Jugoslaviae sorozat részeként jelent meg (Dragan Pavicevic és Gabor Mesáros szerzőktől) 76 futóbogár taxonról szóló CD-ROM lemez, amelyet a szerzőktől lehet megvenni.

1996 március

Nagy B.

BULETIN DE INFORMARE SOCIETATEA LEPIDOPTEROLOGICA ROMANA Vol. 6 (1-2), 1995. A Román Lepidopterológiai (Rovartani) Társaság, melynek számos tagtársunk is tagja, a Kolozsvártól tavaly megjelent folyóiratában több érdekes, sőt magyar vonatkozású cikket is közöl román nyelven, de angol nyelvű összefoglalóval. Néhány ezek közül: Aurelian **Popescu-Gorj** emlékezik meg a 85 éves **König** Frigyes-ről, aki a MRT tb. tagja is, és akit a magyar lepkészek is jól ismernek. **Rákossy** László számol be a *Cucullia mixta loricata* Ronkay et Ronkay, 1987 előfordulásáról a román faunában (Lepid. Noctuidae). Silvia **Burnaz** cikkében a Hunyad-megyei Gorges de Crivadia nagylepke-faunájának ökológiai és állatföldrajzi kérdéseivel foglalkozik. Az egyik közleményben **Adrian Ruicanescu** ismerteti a Duna-delta Bioszféra Rezervátum Buprestidae-faunáját, majd egy másik közleményben Rodica **Serafi** társzerzőségével a Nicolae **Savulescu** Buprestoidae (Coleoptera) gyűjteményét. A folyóiratban könyvszemle is található.

ATTI DELLA ACADEMIA ROVERTANA DEGLI AGIATI. Ser. VII. Vol. IV B (1995). kötetében **FERNANDO PEDERZANI** A világ Dytiscidae (Coleoptera) nemeinek és alnemeinek határozó kulcsát közli. Akit érdekel megtalálhatja a TTM könyvtárában.

1996 január

Rozner I.

BÖRZEHÍREK - CSERE

KULFOLDI CSERELEHETŐSÉG Társaságunkat megkereste egy spanyol lepkész, aki cserélni szeretne magyarországi lepkéket (bármely család képviselői érdeklők), melyekért spanyol állatokat küldene. Akit érdekel ez a cserelehetőség, vegye fel vele a kapcsolatot. Levelez spanyolul és angolul. Kollegánk címe: Rmt. Jose M. Urbano **Granero**, C/ Ronda Capuchinos 4 Portal 2-4, P.4, 41003 Sevilla, Spain (Levelez a szerkesztőségünkben).

BOGÁRCERE Belga bogárgyűjtő cserélné lemezescsapú bogarakat. Érdeklő az összes Scarabaeoidea, különösképpen a Melolonthinae és Rutelinae alcsaládok fajait. Levelez angol nyelven. A cserére ajánlott fajokról tekintélyes listát küld. A kollega címe: Mr. **Schoolmeesters** Paul, Langeveldstraat, 23, B-3020 Herent, Belgium.

1996 január

Rozner I.

INTERNATIONALE INSEKTENTAGE-INSEKTENBÖRSE, PRÁGA 1996. A prágai tavaszi börszt az **Ento-Terra** március 2-3-án, rendezte meg az ÜKDZ-Národni Dum-ban, a Praha 2, Náměstí Míru, No. 9-ben.

1996 FEBRUÁR 25-ÉN VOLT A BÉCSI ROVARBORZE (1160 Wien, Ludo-Hartmann-Platz 7) Rendezője az Arbeitsgemeinschaft österreichischer Entomologen.

1996 január

Retezár Imre

VEGYES HÍREK

"A BAKONYI TERMÉSZETI KEPE" kutatási programban, mely a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum szervezésében már 1962 óta folyik, az 1995-ben a bakonyi rovarügyi kutatásokkal 10 kutató foglalkozott: Ábrahám Levente (Neuroptera), Dietzel Gyula (Rhopalocera, Odonata, Heterocera), Fazekas Imre (Microlepidoptera), Józán Zsolt (Aculeata), Kutasi Csaba (Carabidae), Papp Jenő (Braconidae), Rozner István (Histeridae, Lamellicornia), Szabó Csaba (Microlepidoptera), Szalóki Dezső (Malacodermata, Tenebrionoidea), Tóth Sándor (Diptera, Odonata). Remélhetően 1996-ban ismét megjelentek a **Folia Bakonyiensis** is.

1996 január

Rozner I.

SZAKIRODALMI FIGYELŐ

CATALOGUE OF THE HETEROPTERA OF THE PALEARCTIC REGION, Vol 1 (1995) Eds. Aukema, B and Chr Rieger. The Netherlands Entomological Society, Ponsen and Looijen, Wageningen, 222 o., 100 NLG. Az 5 kötetre tervezett Palearktikus Heteroptera Katalógus első kötetének fő csoportjai: Enicocephalomorpha, Dipsocoromorpha, Nepomorpha, Gerromorpha, Leptopodomorpha (647 faj, 42 alfaj). Az első kötet anyagát 6 neves heteropterológus állította össze. A fajok taglalásánál megtalálhatók a szinonim nevek, az elterjedés és az irodalmi hivatkozások. A könyv végén 56 o. az irodalomjegyzék.

1995 június

Rác Vera

COLEOPTERA - SCHWANFELDER COL. MITTEILUNGEN. Az 1995-ös májusi számban több magyar bogarász kedves barátja a német Carabida-kutató Klaus Staven két cikkével találkozhatunk. Az elsőt EK-Anatóliából írja le a *Carabus (Sphodristocarabus) tokatensis kirikenensis ssp. nova* új alfajt, a másodikban egy érdekes hibridet tárgyal, melyet a *Carabus coriaceus L.* és a *Carabus pirithous Reitter* hozott létre ÉNy-Anatóliában.

1996 január

Rozner I

ORTHOPTERA-HANGOK CD-LEMEZEN F-R. Bonnet az Orthoptera-fajok specifikus hangjára alapozva 96, főleg nyugat-európai faj hangját tartalmazó kompakt lemezt adott ki (Guide sonore des Saturelles, Grillons et Criquets d'Europe occidentale. Delachaux et Niestlé, Lausanne - Paris, 1995).

ORTHOPTERA KÉPESKÖNYV. (H. Bellmann - G. Luquet. Guide des Saturelles Grillons et Criquets d'Europe occidentale. Delachaux et Niestlé, Lausanne-Paris, 1995). Csaknem valamennyi nyugat-európai, de főként francia, svájci és Benelux-államok-beli egyenesszárnyú rovarfajt fényképekben, a kapcsolódó rövid szövegekben bemutató kézikönyv fő erőssége a kiváló nyomdatechnikával visszaadott ugyancsak kiváló fényképek. Néhány nehezebben lencsevégre kapható faj érdekében távolabb is elutazott a fotográfus, így pl. a homoki bunkócsápú sáskáért (*Myrmeleotettix antennatus*) a Szentendrei-szigetre kalauzoltam ki H. Bellmann-t.

1995 szeptember

Nagy B.

FOLIA ENT. HUNGARICA, LVI., 1995-ös száma megjelent. A 276 oldalas folyóiratban a különféle izeltlábuakkal foglalkozó cikkek megoszlása: Hymenoptera (3), Lepidoptera (5), Coleoptera (4), Orthoptera (1), Homoptera (1), Trichoptera (1), Diptera (1), Acari (3), Arachnoidea (1), Egyéb - expedíciók (5), rövid közlemények (4), könyvszemle, Társasági élet. A Foliá-hoz tagtársaink kedvezményes áron juthatnak hozzá.

LEVÉLBOGÁR-KUTATÓK FIGYELMÉBE! Megjelent a Fauna Poloniae 17. kötetében Andrzej Warchasowski Chrysomelidae - Stonkowate, czesc V, (Insecta: Coleoptera) munkája. A kötet három földibolha nem fajának (*Phyllotreta*, *Aphthona*, *Longitarsus*) kitűnő monográfiája. A tárgyalta fajokhoz ivarszerv rajzok, elterjedési térképek vannak mellékelve, és nem csak a lengyel, hanem hozzávetőlegesen az összes európai fajt is bemutatja. A többi földibolha nem fajai a VI. részben kapnak helyet. A kötet megtekinthető a TTM könyvtárában.

1996 január

Rozner I

A BÜKK NP ÁLLATVILÁGÁRÓL szóló, angolnyelvű könyv 2 kötet is megjelent. Kapható az Állattárban Szerkesztője, Mahunka S. val tagunk arról is értesített, hogy a nemzeti parkok faunájáról szóló következő kötet az Aggteleki NP állatvilágát fogja felölelni és ehhez kéziratokat kér és vár.

AZ IWGO NEWSLETTER (Wien, Szerk. H. Berger) legújabb száma (16/1) jórészt a DK-Európában megtelepedett amerikai kukoricabogárról szóló cikkeket tartalmaz.

A NOVÉNYVÉDELEM -- Balázs Klára főszerkesztőnek köszönhetően -- havonta nagy rendszerességgel jelenik meg, sok elvi és gyakorlati tárgyú rovartani cikkel, valamint tagtársainkat is érdeklő társasági, személyi hírekkel.

elmondta: a gazdag konferencia program után -- 200-nál is többen -- egy alpesi botanikus kertet és közelében egy trágyázási tartam-kísérletet tekintettek meg a Schynige platon. Ez utóbbi helyen egy korábbi, kis mennyiségű trágyázás után a leromlott növényi (és bizonyára állati) diverzitás még 60 (!) év után sem állott vissza. A magyar résztvevőknek (Jermy T. - Szentesi Á. - Takács V.) a konferencián elhangzott előadásának címe: Nishe relations in *Vicia*-inhabiting *Bruchus* spp.

1995 augusztus

Nagy B.

AZ V. NEMZETKÖZI THYSANOPTEROLOGIAI SZIMPOZIUM. 1995 aug. 29 és szept. 1 között rendezték meg a thysanopterológusok nemzetközi találkozóját Godöllön, amelyen 3 kontinens 16 országából 25 thysanopterológus vett részt. Az elhangzott 14 előadás és a bemutatott 9 poszter faunisztikai, taxonómiai, ökológiai és alkalmazott thysanopterológiai kérdésekkel foglalkozott. Egy kerekasztal megbeszélésen a thysanopterológia aktuális taxonómiai problémáit vitattuk meg. Egy másik megbeszélésen komputerizált határozókulcsot tanulmányoztunk. A kiránduláson a résztvevők a Mátra faunisztikai és florisztikai érdekességeivel ismerkedtek meg, Mátrászentimre mellett tripszeket gyűjtöttek, majd Nagyredén Mátra-vidék borait izlelgettek. A szimposium megrendezéséhez a Godöllői Agrártudományi Egyetem vezetőitől kaptunk igen nagy értékű segítséget.

1995 szeptember

Jenser Gábor

NEMZETKÖZI INTEGRÁLT GYÜMÖLCSSTERMESTÉSI KONFERENCIA. (Cedzyna, Lengyelország, 1995. augusztus 28 - szeptember 2.). Amint az egyik magyar résztvevő, Balázs Klára elmondta, az öt szekciót felölelő előadások kb. 70 %-a a gyümölcsösök izeltlábu állataival foglalkozott. A számos magyar résztvevő (tagtársaink közül: Balázs K., Bujáki G., Markó V., Molnár M.) több előadással és poszterrel szerepelt.

SZLOVÁKIAI ENTOMOLÓGUSOK KONFERENCIÁJA (Zólyom, 1995. szeptember 5-6). Az "Insects and environments" című konferencia igen gazdag volt előadásokban, kiállított poszterekben, amelyet a neves entomológusnak, a 70 éves Jan Patocka tiszteletére rendeztek. Az ötven körüli előadás és poszter felölelte a rovartan széles területét, de elsősorban erdészeti entomológiai tárgyú előadásokban volt gazdag. Az előadók között néhányan voltak a környező országokból is, Magyarországról az alulírottan kívül még Csóka György és Szentkirályi Ferenc vettek részt poszterekkel.

1995 október

Nagy B.

GUBACSDARAZSAS TALÁLKOZÓ MÁTRAFÜREDEN. Elegánsan *Cynipida Workshop*-nak is nevezhetnénk azt a baráti - szakmai találkozót, melynek az Erdészeti Tudományos Intézet Mátrafüredi Kirendeltsége adott otthont 1995. szept. 30 és okt. 2 között. Résztvevői Graham Stone (Oxford, Anglia), José-Luis Nieves-Aldrey (Madrid, Spanyolország), George Melika (Ungvár, Ukrajna), Thüröczy Csaba (Kőszeg), valamint a házigazda szerepében e sorok írója. Az összejövetel célja a Royal Society által 1998-ra tervezett "Nyugat-palearktikus tölgy gubacsdarázs monográfia" volt. A jelenlevők tüzes viták és tüzes borok kíséretében végülis sikeresen egyeztettek elképzeléseiket, a következő feladvány tehát az egyénekre szabott határidők betartása, ami minden bizonnyal jóval nehezebb, mint maga a megegyezés. A csapat egy része (Graham, José-Luis és jomagam) a találkozó után még kisebb gyűjtőutakat tettünk (Szentkút, Esztergom környéke). A rendkívül eredményes szentkúti gyűjtés sikeréhez, valamint a kiváló hangulathoz nagyban hozzájárult Kovács Tibor és ifj. Kovács Tibor (Mátra Múzeum, Gyöngyös) részvétele is.

1995 október

Csóka György

"ERDŐK ÉS ROVAROK" (Forests and Insects) címmel rendezett 3 napos konferenciát a Royal Entomological Society Londonban 1995. szept. 13-15 között. A rendkívül színvonalas előadások egy része a herbivor rovarok fás tápnövényekhez való adaptációját elemezte. Ugyancsak központi téma volt a különböző erdei ökoszisztémák rovar-diverzitásának kérdése is. A harmadik fő témacsoport az antropogén tényezők rovarokra gyakorolt hatásait taglalta (légszennyezés, habitat-fragmentáció, tájidegen monokultúrák, stb). Az előadásokat poszter szekció egészítette ki. A konferencia anyagát könyv formájában is megjelentetik.

Magyarországot Lakatos Ferenc (Soproni Egyetem, Erdővédelemügyi Tanszék) és jómagam képviseltük. Mindketten posztert állítottunk ki. Lakatos F. a lucfenyőn élő szúvak populációgenetikájával, én pedig az aszályok kárterületet növelő hatásával kapcsolatban.

1995 október Csóka György
HAZAI INTEGRÁLT GYÜMÖLCSTERMÉSZTÉSI KONFERENCIA (1995. nov. 28.) A budapesti NAAK épületében rendezték a konferenciát. Viszonylag kevés rovarügyi vonatkozású előadás szerepelt a programban, azok is elsősorban a növényvédelmi szakmán belül.

1995 november Nagy B.
A VEKTOROKOLÓGIAI TÁRSASÁG IX. EURÓPAI TALÁLKOZÓJÁN vettem részt 1995. szept. 4-7. között Prágában. Az évente rendszeresen megtartott rendezvénysorozat az évi programjában is a különféle betegségterjesztő szervezetek, elsősorban izeltlábúak (szúnyogok, bolhák, kullancsok) elterjedésével, életmódjával, vektorszerepével, valamint az ellenük alkalmazható vegyszeres vagy biológiai védekezések lehetőségével foglalkozó előadások szerepeltek. Magam a szúnyogok és káros légyfajok ellen felhasználható, a "Bábolna Bio" által kifejlesztett új metopron (juvenilhormon-analóg) tartalmú granulátum készítményekről tartottam (társszerzőkkel) előadást.

1995 november Varjas László
A VI. NEMZETKÖZI JUVENILHORMON (JH) KONFERENCIÁT 1995. szept. 10-15. között rendezték meg az USA-ban, a tengerbiológiai intézetről híres Woods Hole-ban. A JH-bioszintézis neurohormonális szabályozását, a hormon enzimatikus lebontását vagy hatásmechanizmusát, különböző regulációs folyamatokban játszott sokoldalú szerepét, egyes JH-agonisták vagy -antagonisták hatásait tárgyaló előadásokban a biokémiai, illetve molekuláris genetikai jellegű témák uralkodtak. Előadásomban (társszerzőkkel) a lepkefajok egyes fotoperiodus-reakcióiban megfigyelhető JH-szereppel foglalkoztam.

1995 november Varjas László
NEEM KONFERENCIA. Ausztráliában rendezték meg az 5. Neem Világkonferenciát (Queenslandi Egyetem, Gatton College, 1996. febr. 12. - márc. 1.). A konferencia-sorozat a neem vagy margosa fával (*Azadirachta indica*) kapcsolatos új, főként növényvédelmi, részben gyógyszerészeti kutatási eredményekkel foglalkozik és fóruma a botanikai inszekticidek kifejlesztésének is. A konferencián 16 ország kb. 120 kutatója vett részt és 90 előadás hangzott el.

1996 március Darvas Béla
KÖVETKEZŐ KONFERENCIÁK. Az év hátralevő részében még sok rovarügyi tárgyú konferencia lesz. Ezek felsorolására itt most nincs helyünk, csupán a XX. Internat. Congress of Entomology-ról (1996. aug. 25-31., Firenze) teszünk említést, amely bizonyára a rovarászok óriási seregszemléje lesz.

TANULMÁNYÚTAK

TÖRÖKORSZÁGI TANULMÁNYÚT. 1995. áprilisában az Adani Egyetemen és az ottani Növényvédelmi Kutatóintézetben tartottam előadásokat és konzultáltam pajzstetvekről. Lehetőségen nyílt pajzstetvek gyűjtésére is, továbbá részt vettem egy növényvédelmi szimpóziumon az Urfai Egyetemen. Mind az adani, mind az új urfai egyetem vezetői kifejezték óhajukat, hogy szorosabban együtt működhessenek európai és amerikai intézetekkel, különösen az öntözési mezőgazdaság, a biológiai védekezés és az IPM területén.

1995 május Kosztab Mihály
AUSZTRÁLIAI TANULMÁNYÚT. 1996. febr. 12. - márc. 1. közötti időt a Queenslandi Egyetemen töltöttem. Ezen időszakot kihasználtam az *Ajuga australis* ajakosnövénnyel gyűjtésére is. Ez részét képezi annak a kutatási programnak, amely magyar, spanyol (J.T. Coll), kínai (Chi Defu) és mostmar ausztrál közreműködéssel az infúziókban található vegyületek növényvédelmi célra való alkalmazhatóságát kutatja.

1996 március

Darvas Béla

FÓRUM

DUDICH ENDRE (1895-1971) 101. éve született és 25. éve halt meg. A hazai faunakutatás kimagasló szervezője budapesti (ELTE) egyetemi tanárként jelentős, izeltlábú állatokkal foglalkozó iskolát teremtett. Az MRT-nek is több éven keresztül alelnöke, elnöke volt. Működése a Kárpátmedence izeltlábú állatainak kutatása terén évtizedekre szólóan meghatározó volt, sőt, irányutatója a mai faunisztikai kutatásokra is érvényes.

A hazai zoológus társadalom az MRT és az Állattani Szakosztály által rendezett közös előadói üléseken emlékezett meg 1995. márciusában a kiváló professzorról, a hazai faunakutatás nagy fellendítőjéről és a barlangbiológiai kutatás megindítójáról. Emlékét az Állatrendszertani Intézet bejáratánál leleplezett bronz-relief is őrzi.

Dudich E. közel 70. éve megfogalmazott faunakutatási programja hatalmas fává terebélyesedett. Ennek további és minél teljesebb megvalósításához azonban még további zoológus generációk lekesedése és kitartó munkája szükséges.

1996. január Móczár László
SIMONTORNyai MEGLÉKEZÉS PILLICH FERENC RÖL (1996. márc. 30.) Hangulatos és tartalmas megemlékezést szerveztek Pillich Ferenc 120. születésnapja kapcsán, főként a helyi onkormányzat és múzeum vezetőinek, munkatársainak -- elsősorban Cserháti Péter polgármesternek, Takács Mária múzeumi igazgatónak -- köszönhetően. A Móczár László temetőbeli megemlékezése és a sírkő megkoszorúzása után, már a Pillich-sétánynak elnevezett parkban, a patika falán művészi kerámia-tábla (G. Staindl Katalin műve) leleplezésére, Pillich életművének méltatására (Mészáros Ferenc állattani igazgató) majd az ezt követő fogadásra is sor került. Remélhető, hogy a most csak szerény relikviákból (fényképek, könyvek, tanulmányok, rovargyűjtemény) elrendezett szobasorok később Pillich-émlékszobává is bővíthet. Pillich F. gyógyszerészkedése mellett kiváló rovargyűjtő tevékenységet is folytatott. Az izeltlábú állatvilágról szóló könyve Simontornyt faunisztikailag hazánk egyik legjobban kikutatott területévé tette.

Csak sajnálható, hogy a kiváló alkalommal csupán néhányan képviselhették Társaságunkat.

1996. március

Nagy Barnabás

SZOMSZÉDSÁGBÓL

SZLOVÁK ENTOMOLÓGUSOK BUDAPESTEN. J. Patočka, J. Kulfan és A. Kristin (mindannyian a zólyomi Erdészeti Ökológiai Intézet munkatársai) a Magyar Rovarászati Napok vendégeként három előadást tartottak, valamint látogatást tettek a NKI Állattani Osztályán, ahol további együttműködési lehetőségekről tárgyaltak.

1995. december

Nagy B. - Szentkirályi F.

AZ IWGO TORDAI KONFERENCIÁJA. Az eredetileg a kukoricamolylelő rezisztencianemesítés céljából létrehozott szervezet -- főleg az amerikai kukoricabogár szerbiai megtelepedése miatt -- a jövőben kiterjeszti tevékenységét a kukorica ezen kártevőjére is. A tordai 18. konferenciájára 9 ország szakemberei jöttek össze (első alkalommal magyarországi résztvevő nélkül) a fontosabb kukorica-kártevők okozta újabb problémák megtárgyalására.

JUGOSZLÁV - MAGYAR DIABROTICA TANACSKOZÁS. A két ország növényvédelmi szakemberei több ízben is összejöttek a Belgrád környékén megtelepedett amerikai kukoricabogár elleni közös fellépés megbeszélésére (Hódmezővásárhely, Szabadka). Az ausztriai Grazban (1995. márc. 20-21.) még szélesebb körű tanácskozásra is sor került az IWGO, EPP0 és FAO szakembereinek bevonásával.

FRANJA BACA, a zimonyi kukorica-intézet entomológusa rövid látogatást tett (1995. dec. 16.) a NKI-ben, elsősorban az amerikai kukoricabogár ellen. Intézetünk Állattani Osztályán előállított szexferomon csapdák közös használata ügyében.

1996. január

Nagy B.